

REHA FOR THE BLIND IN POLAND

**Wielkie Spotkanie Niewidomych, Słabowidzących
i Ich Bliskich**

Świat dotyku, dźwięku i magnigrafiki

XVII edycja Konferencji w 20. rocznicę jej
inauguracji i 20-lecie UKSW

pod hasłem

***Edukacja i okulistyka
przywracające nadzieję***

21-23.10.2019 r.

Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego
w Warszawie

Centrum Nauki Kopernik
w Warszawie

pod honorowym Patronatem Małżonki Prezydenta RP

Agaty Kornhauser-Dudy

20-lecie
UNIwersYTETU KARDYNAŁA
STEFANA WYSZYŃSKIEGO
W WARSZAWIE

THE CENTER FOR THE BLIND IN ISRAEL

Patronat medialny:

Współorganizatorzy:

Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

Samorząd Województwa Mazowieckiego

Biuro Pomocy i Projektów Społecznych Urzędu m.st. Warszawy

The Center for the Blind in Israel

Zespół Pedagogiki Specjalnej przy Komitecie Nauk Pedagogicznych PAN

Fundacja Challenge Europe

Projekt „Wielkie Spotkanie Niewidomych, Słabowidzących i Wszystkich Niepełnosprawnych - REHA FOR THE BLIND® IN POLAND 2019” jest współfinansowany ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i środków własnych Fundacji Szansa dla Niewidomych

Konferencja jest współfinansowana ze środków Samorządu Województwa Mazowieckiego – Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej

Konferencja jest współfinansowana ze środków miasta stołecznego Warszawy

Komitet Honorowy Konferencji

Krzysztof Michałkiewicz – Sekretarz Stanu, Pełnomocnik Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych

Ks. Prof. dr hab. Stanisław Dziekoński – Rektor Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

Małgorzata Wypych – Poseł RP, Przewodnicząca Zespołu Parlamentarnego ds. Osób z Niepełnosprawnościami Narządu Wzroku

Adam Struzik – Marszałek Województwa Mazowieckiego

Dariusz Piontkowski – Minister Edukacji Narodowej

Władysław Gołąb – Honorowy Prezes Towarzystwa nad Ociemniałymi w Laskach

Tomasz Pactwa – Dyrektor Biura Pomocy i Projektów Społecznych m.st. Warszawy

Prof. dr hab. Jadwiga Kuczyńska-Kwapisz – Wydział Nauk Pedagogicznych UKSW, Rada Patronacka Fundacji

Prof. dr hab. n. med. Marek Rękas - konsultant krajowy w dziedzinie okulistyki, Wojskowy Instytut Medyczny

Dr Fredric K. Schroeder – Prezydent World Blind Union (USA)

Marlena Małag – Prezes Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Nati Bialistok-Cohen – Dyrektor Generalny The Center for the Blind in Israel (Izrael)

Dr Nurit Neustadt-Noy – Consultation and Rehabilitation Services for Blind and Visually Impaired Persons (Izrael)

Prof. dr hab. inż. Tadeusz Słomka – Rektor Akademii Górniczo-Hutniczej

Prof. dr hab. Marzenna Zaorska – Przewodnicząca Zespołu Pedagogiki Specjalnej PAN

Prof. dr hab. n. med. Robert Rejdak - Prezes Stowarzyszenia Chirurgów Okulistów Polskich, Klinika Okulistyki Ogólnej Katedry Okulistyki Uniwersytetu Medycznego w Lublinie

Dr n. med. Agnieszka Kamińska - Wydział Medyczny, UKSW

Dr Maciej Kłopotowski – Rada Patronacka Fundacji, Katedra Konstrukcji Budowlanych i Architektury Politechniki Białostockiej

Renata Wardecka – Członek Rady Fundatorów Fundacji Szansa dla Niewidomych

Jacek Kwapisz – Członek Rady Patronackiej Fundacji Szansa dla Niewidomych

Igor Busłowicz - Członek Rady Patronackiej Fundacji Szansa dla Niewidomych

Komitet Organizacyjny Konferencji

Marek Kalbarczyk – Przewodniczący Komitetu, Honorowy Prezes Fundacji Szansa dla Niewidomych

Ks. dr hab. Jan Niewęglowski, prof. UKSW – Dziekan Wydziału Nauk Pedagogicznych UKSW

Prof. dr hab. Jadwiga Kuczyńska-Kwapisz – Wydział Nauk Pedagogicznych UKSW, Rada Patronacka Fundacji

Dr hab. Agnieszka Regulska – Wydział Studiów nad Rodziną UKSW

Dr hab. Marzena Dycht, prof. UKSW - Wydział Nauk Pedagogicznych UKSW

Dr Emilia Śmiechowska-Petrovskij – Wydział Nauk Pedagogicznych UKSW

Dr n. med. Agnieszka Kamińska – UKSW

Jacek Kwapisz – Wykładowca UKSW, Członek Rady Patronackiej Fundacji Szansa dla Niewidomych

Malwina Wysocka-Dziuba – Prezes Fundacji Szansa dla Niewidomych

Janusz Mirowski – Przewodniczący Rady Patronackiej Fundacji Szansa dla Niewidomych

Małgorzata Starzyńska - UKSW

Tomasz Krzyżański – Fundacja Challenge Europe

Tomasz Jankowski - Fundacja Szansa dla Niewidomych

Komitet naukowy

Prof. dr hab. Jadwiga Kuczyńska-Kwapisz – Wydział Nauk Pedagogicznych UKSW, Rada Patronacka Fundacji

Dr hab. Anna Fidelus, prof. UKSW- Wydział Nauk Pedagogicznych UKSW

Dr hab. Agnieszka Regulska – Wydział Studiów nad Rodziną UKSW

Dr hab. Marzena Dycht, prof. UKSW - Wydział Nauk Pedagogicznych UKSW

Dr Emilia Śmiechowska-Petrovskij – Wydział Nauk Pedagogicznych UKSW

Dr Katarzyna Ćwirynkało – Sekretarz Zespołu Pedagogiki Specjalnej Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN

Dr hab. Urszula Bartnikowska, prof. UWM - Zespół Pedagogiki Specjalnej Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN

Marek Kalbarczyk – Przewodniczący Komitetu, Honorowy Prezes Fundacji Szansa dla Niewidomych

Dr Jan Omieciński – doktor nauk matematycznych

Inż. Marek Tankielun - Politechnika Wrocławska

PROGRAM KONFERENCJI

Dzień 1 – poniedziałek 21.10.2019 r. Centrum Nauki Kopernik (ul. Wybrzeże Kościuszkowskie 20)

10:00 – 13:00 Spotkanie międzynarodowe Wschód – Zachód

14:00 Otwarcie Konferencji prowadzi Anna Michnicka (Fundacja Szansa dla Niewidomych) i Jacek Kwapisz (UKSW)

- Powitanie gości:
 - **Marek Kalbarczyk** – Honorowy Prezes Fundacji Szansa dla Niewidomych
 - **Ks. prof. dr hab. Stanisław Dziekoński** – JM Rektor UKSW
 - **Tomasz Pactwa** - Dyrektor Biura Pomocy i Projektów Społecznych Urzędu m.st. Warszawy
- Odczytanie listów skierowanych do uczestników
- Wystąpienia gości specjalnych
- Wręczenie statuetek i dyplomów zwycięzcom Konkursu IDOL Fundacji Szansa dla Niewidomych

15:00 Sesja Merytoryczna

1. *20 lat Konferencji REHA* (10 minut) – Marek Kalbarczyk (Honorowy Prezes Fundacji Szansa dla Niewidomych)
2. *Godność człowieka w kontekście trudnych sytuacji życiowych* (20 minut) – ks. prof. dr hab. Stanisław Dziekoński (Rektor UKSW)
3. *Współczesna medycyna w służbie odzyskiwania widzenia oraz prognozy jej możliwości na najbliższą i dalszą przyszłość: Współczesna chirurgia jaskry* (15 minut) - Prof. dr hab. Marek Rękas (konsultant krajowy w dziedzinie okulistyki, Wojskowy Instytut Medyczny)
4. *Wsparcie dla innowacji w dziedzinie niwelowania skutków niepełnosprawności wzroku* (20 minut) – Nati Bialistik-Cohen (Center for the Blind in Israel)
5. *Edukacja z prawdziwego zdarzenia – szkoły i uczelnie dobrze przygotowane do kształcenia niewidomych i słabowidzących, zarówno w edukacji włączającej, jak i szkolnictwie specjalistycznym* (15 minut) – Prof. dr hab. Marzenna Zaorska
6. *Miasto i otoczenie dostępne dla niepełnosprawnych obywateli* (10 minut) – Tomasz Krzyżański (Prezes Fundacji Challenge Europe)

16:40 - 19:00 Wystawy towarzyszące Konferencji

- a. Wystawa nowoczesnych technologii
- b. Wystawa poświęcona działalności instytucji i organizacji OPP
- c. Wystawa „Świat dotyku i dźwięku”

18:30 Koncert „Jesteśmy razem” – Formacja Tango Para Todos, z udziałem Anny Kwiecień

Dzień 2 – wtorek 22.10.2019 r.

Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego (Wóycickiego 1/3, bud. 21)

09:00 – 13:00 Panele dyskusyjne i wykłady

Sala A: Współczesna medycyna w służbie odzyskiwania widzenia (prowadzi: ks. dr hab. Jan Niewęłowski, prof. UKSW)

- *Człowiek wobec cierpienia* - Ks. dr hab. Jan Niewęłowski prof. UKSW (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego)
- *AMD - zwyrodnienie plamki związane z wiekiem jako przyczyna znacznego pogorszenia widzenia- plaga XXI wieku* - dr n. med. Agnieszka Kamińska (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego)
- *Wybrane choroby cywilizacyjne oka i sposoby ich leczenia* - dr n. med. Agnieszka Kamińska (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego)
- *Najczęściej występujące nowotwory narządu wzroku jako przyczyna ślepoty i inwalidztwa wzrokowego* - Dr n. med. Justyna Kiliszek (Szpital Bródnowski, Oddział Okulistyki)
- *Mózgowe uszkodzenia widzenia u dzieci i ich konsekwencje funkcjonalne* – Dr hab. Małgorzata Walkiewicz-Krutak (Akademia Pedagogiki Specjalnej)
- *Interdyscyplinarne konteksty rodzicielstwa osób z niepełnosprawnością wzroku* – Dr Magdalena Wałachowska (Akademia Pedagogiki Specjalnej)
- *Medycyna regeneracyjna w okulistyce - co wiemy dziś?* – Dr hab. Anna Sarnowska (Instytut Medycyny Doświadczalnej i Klinicznej im. M. Mossakowskiego Polskiej Akademii Nauk)
(Dyskusja z beneficjentami po każdym wystąpieniu)

Sala B: Wychowanie, kształcenie oraz rehabilitacja osób niewidomych i słabowidzących (prowadzą: prof. dr hab. Jadwiga Kuczyńska-Kwapisz, ks. dr hab. Stanisław Chrobak, prof. UKSW)

- *Wychowanie społeczne Kardynała Stefana Wyszyńskiego i jego związki z osobami niewidomymi* - Ks. dr hab. Stanisław Chrobak, prof. UKSW (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego)
- *Poglądy Matki Elżbiety Róży Czackiej na rehabilitację, kształcenie i wychowanie osób z niepełnosprawnością narządu wzroku w kontekście współczesnych oczekiwań* - Prof. dr hab. Jadwiga Kuczyńska-Kwapisz (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego)
- *Rehabilitacja wzroku a specyfika potrzeb rehabilitacyjnych i edukacyjnych osób słabowidzących w różnym wieku* – Dr hab. Marzena Dycht, prof. UKSW (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego)
- *Czy umiejętność czytania pisma Braille'a wpływa na dobrostan i jakość życia osób niewidomych?* – Dr Małgorzata Paplińska (Akademia Pedagogiki Specjalnej)
- *Niewidziane – przeczytane! Osoby niewidome w świecie tekstualnym* – Dr Emilia Śmiechowska-Petrovskij (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego)
- *Czy smartfon zastąpi bibliotekarza? Biblioteka dla niewidomych w dobie cyfrowej* - Mgr Monika Cieniewska (Zastępca Dyrektora Działu Zbiorów dla Niewidomych Głównej Biblioteki Pracy i Zabezpieczenia Społecznego)

- *Wsparcie uczniów z dysfunkcją wzroku w szkołach ogólnodostępnych na przykładzie działalności Poradni CEDUNIS* – Dr Joanna Witczak-Nowotna (Poradnia CEDUNIS i Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci Słabowidzących nr 8 w Warszawie)
 - *Rehabilitacja dorosłych osób niewidomych* - Dr Marlena Kilian (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego)
- (Dyskusja z beneficjentami po sekwencjach tematycznych)

Sala C: Wsparcie dla innowacji w dziedzinie niwelowania skutków niepełnosprawności wzroku (prowadzi: Izabela Bańska, Fundacja Szansa dla Niewidomych)

- *Działania na rzecz dostępności prowadzone przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju* - Przemysław Herman, Zastępca Dyrektora Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego, Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju
 - *Najnowsze trendy w technologiach dostępowych* – Tobias Winnes (Vispero, Niemcy)
 - *Nowoczesna rehabilitacja niewidomych w Izraelu* – Nati Bialistok-Cohen (Center for the Blind in Israel)
 - *Słuchać i dotykać zamiast patrzeć* – Adam Kalbarczyk (Altix Sp. z o.o.)
 - *Audyty dostępności: metodologia i praktyka* – Henryk Rzepka (Altix Sp. z o.o.)
 - *Nowoczesne muzeum otwarte dla wszystkich* – Marek Sobczak (Altix Sp. z o.o.)
 - *„Mistrz Braille’a” - narzędzie do edukacji osób niewidomych: prezentacja projektu* - SKN Inżynierii Biomedycznej BioMed-Spec, Wydział Mechaniczny Politechniki Łódzkiej
- (Dyskusja z beneficjentami po każdym wystąpieniu)

Sala D: Współczesne wymogi dotyczące instytucji i organizacji społecznych (prowadzi: Anna Michnicka)

- *Misja International Mobility Conference* – dr Nurit Neustadt-Noy (Consultation and Rehabilitation Services for Blind and Visually Impaired Persons, Izrael)
 - *Idea bycia razem – prace Zespołu Parlamentarnego ds. Osób z Niepełnosprawnościami Narządu Wzroku* – Małgorzata Wypych (Poseł RP)
 - *Samorząd na rzecz osób niepełnosprawnych* - Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej
 - *Europejski model włączania społecznego* – Tomasz Krzyżański (Fundacja Challenge Europe)
 - *Sytuacja organizacji społecznych w Polsce* – Sylwester Peryt (Fundacja Szansa dla Niewidomych)
- (Dyskusja z beneficjentami po każdym wystąpieniu)

11:00 – 15:00 Wystawy towarzyszące Konferencji

- Wystawa poświęcona działalności instytucji i organizacji OPP
- Wystawa „Świat dotyku i dźwięku”

Centrum Nauki Kopernik

12:00 – 19:00 Wystawy towarzyszące Konferencji

- a. Wystawa nowoczesnych technologii
- b. Wystawa „Świat dotyku i dźwięku”

15:00 – 17:00 Panele technologiczne

Sala A:

- *30 lecie Altix!* – Adam Kalbarczyk (Altix Sp. z o.o.)
- *Mówiący globus i mówiące szachy* – Janusz Mirowski (Altix Sp. z o.o.)
- *Widzieć muzykę - wspomnienie Janusza Skowrona* – Marek Kalbarczyk (Honorowy Prezes Fundacji Szansa dla Niewidomych)
- *Mobilne technologie a monitory brajlowskie* – Jan Bloem (Vispero, Holandia)
- *Mówiące okulary OrCam MyEye2* - Irie Meltzer (OrCam, Izrael)
(Dyskusja z beneficjentami po każdym wystąpieniu)

Sala B (160 miejsc):

- *Ustawa o dostępności* – Jacek Zadrożny (Członek Rady Dostępności Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju)
- *Komputery przyjazne również dla seniorów* – Steve Bennet (Dolphin Computer Access Ltd., Wielka Brytania)
- *Udźwiękowiona nawigacja wewnątrz obiektów* – Adam Jesionkiewicz (Ifinity Beacons)
- *Metody i techniki w nauczaniu osób niewidomych podstaw programowania i algorytmiki* – Inż. Marek Tankielun (Politechnika Wrocławska)
- *Technologie druku wypukłej grafiki* - Rebecka Boman (ViewPlus, Niemcy)
(Dyskusja z beneficjentami po każdym wystąpieniu)

Dzień 3 – środa 23.10.2019 r.

9:00 Msza święta w intencji niewidomych, słabowidzących i ich bliskich (Michał Dąbrowski organy, Jolanta Kaufman śpiew, Małgorzata Nachalska skrzypce), Kościół pw. Św. Krzyża, ul. Krakowskie Przedmieście 3

11:00 – 13:00 Panele i warsztaty – Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego (bud. 21)

Sala A: Orientacja przestrzenna z wykorzystaniem technologii IT (prowadzi: Jacek Kwapisz Wykładowca UKSW, Członek Rady Patronackiej Fundacji Szansa dla Niewidomych) (260 miejsc)

- *Wprowadzenie w problematykę orientacji przestrzennej i samodzielnego poruszania się osób niewidomych i słabowidzących* – Jacek Kwapisz (Wykładowca UKSW, Członek Rady Patronackiej Fundacji Szansa dla Niewidomych)
- *Elektroniczne narzędzia wspomagające orientację przestrzenną i poruszanie się osób z niepełnosprawnością narządu wzroku – perspektywa użytkowników* – Dr Emilia Śmiechowska-Petrovskij (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego)
- *Audyty dostępności: metodologia i praktyka* – Henryk Rzepka (Altix Sp. z o.o.)

- *Inteligentny dom* – Jan Gawlik (TONO Praca Sp. z o.o.)
 - „SeeShop” – aplikacja mobilna do robienia zakupów dla osób niewidomych – Alicja Zimoląg (Uniwersytet SWPS)
- (Dyskusja z beneficjentami po każdym wystąpieniu)

Sala B: Osoby z niepełnosprawnością w przestrzeni społecznej (prowadzi: dr hab. Marzena Dycht, prof. UKSW) (200 miejsc)

- *Sytuacja osób z niepełnosprawnościami w izolacji penitencjarnej* – dr hab. Anna Fidelus, prof. UKSW
 - *Wiedza i ustosunkowanie społeczne wobec dziecka z uszkodzeniem wzroku* - dr hab. Hanna Żuraw, prof. UPH w Siedlcach
 - *Studenci z niepełnosprawnością na UKSW* – Dr hab. Agnieszka Regulska, pełnomocnik ds. studentów z niepełnosprawnością (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego)
 - *DOBRY POCZĄTEK, czyli warunki prawidłowej organizacji wczesnego wspomaganie rozwoju małego dziecka z niepełnosprawnością wzroku* – Agnieszka Wdówik (Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci Niewidomych im. Róży Czackiej w Laskach)
 - *Prace nad baterią narzędzi psychologicznych do pomiaru całościowego funkcjonowania emocjonalnego i osobowości dzieci i młodzieży oraz dostosowanie ich do potrzeb osób niewidomych i słabowidzących* – mgr Bartosz Jasiński, dr Emilia Śmiechowska-Petrovskij (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego)
- (Dyskusja z beneficjentami po każdym wystąpieniu)

Sala C: Dostęp do informacji – komputery, smartfony, Internet, media (prowadzi: Paulina Piziorska, Fundacja Szansa dla Niewidomych) (200 miejsc)

- *30 lat rozwoju firmy ALTIX od pierwszego polskiego syntezatora mowy do nawigacji w budynkach* – Adam Kalbarczyk (Altix Sp. z o.o.)
 - *Internet dostępny dla wszystkich* – Adam Pietrasiewicz (Ministerstwo Cyfryzacji)
 - *Audiodeskrypcja wydarzeń* – Mariusz Trzeciakiewicz (Fundacja Katarynka)
 - *Nowoczesna telewizja publiczna* - Daria Złoto-Borowska (TVP)
 - *Dostęp do informacji graficznej – tyflografika w praktyce* – Sławomir Seidler (Altix Sp. z o.o.)
- (Dyskusja z beneficjentami po każdym wystąpieniu)

Sala D: Dostępność obiektów użyteczności publicznej, transportu, turystyki, kultury i sztuki (prowadzi: Izabela Bańska, Monika Zaręba, Fundacja Szansa dla Niewidomych) (200 miejsc)

- Prelekcja niewidomego malarza Johna Bramblitta (USA)
- *Dźwiękowy obraz malowany przez niewidomych* - prof. Tomasz Wendland i dr. hab. Julia Kurek (Akademia Sztuki w Szczecinie)
- *Zwiedzamy Świat. Doświadczenia z oglądu dotykowego modeli i makiet architektonicznych* – dr Maciej Kłopotowski (Politechnika Białostocka)
- *Politechnika Wrocławska - jako uczelnia techniczna przyjazna studentom z dysfunkcją wzroku* – Inż. Marek Tankielun (Politechnika Wrocławska)

(Dyskusja z beneficjentami po każdym wystąpieniu)

11:00 – 16:00 Wystawy towarzyszące Konferencji

- a. Wystawa „Świat dotyku i dźwięku”
- b. Wystawa nowoczesnych technologii
- c. Wystawa poświęcona działalności instytucji i organizacji OPP

14:00 – 17:00 Piknik integracyjny (Kampus UKSW przy ul. Wójcickiego)

14:50 Ogłoszenie wyników konkursu IDOL w kategorii firma i produkt

15:00 Koncert integracyjny pod hasłem „20 lat Świata Otwartego dla Niewidomych” – Krzesimir Dębski, Anna Jurkaszowicz, Monika Janik i przyjaciele

16:15 Film z audiodeskrypcją (Sala A)

- a. Konkursy kulturalne i intelektualne
- b. Pokazy bezwzrokowych dyscyplin sportowych:
 - showdown
 - ping-pong
 - tyflograficzny miejski chińczyk
 - szachy, warcaby, reversi
 - ubrajlowane karty do gry: brydż, kierki, remibrydż
 - ubrajlowane sudoku oraz kółko i krzyżyk
- c. Poczęstunek – nasi beneficjenci w roli kucharzy i kelnerów

Publikacja pokonferencyjna

Rezultatem konferencji będzie recenzowana monografia naukowa wydana przez wydawnictwo, znajdujące się na liście punktowanych wydawnictw naukowych MNiSW.

Artykuły naukowe przygotowane zgodnie z wytycznymi edytorskimi należy przesłać do 15 listopada 2019 roku na adres e.smiechowska@uksw.edu.pl

Przesłane artykuły zostaną poddane podwójnej recenzji. Pozytywny wynik recenzji warunkuje zamieszczenia artykułu w monografii.